

КОНГРЕС ВКЛЮЧИВ УКРАЇНЦІВ У КАТЕГОРІЮ ПЕРЕСЛІДУваних

Вашингтон. — У четвер, 20-го липня ц.р., Палата Репрезентантів проголосувала надправкою до попереднього проголосованого законопроекту ч. 2022 в справі втіаців. Поправка до цього законопроекту була запропонована конгресменом Ліпінським, демократом з Ілліной, та конгресменом Кристофером Коксом, республіканцем з Каліфорнії, щоб включити українців католиків і православних в категорію переслідуваних втіаців з ССРСР. Також одобрено поправку внесену конгресменом Джералдом Клекча, демократом з Вісконсин, щоб взяти до уваги деяких громадян Польщі, які є з різних причин переслідувані польською владою.

Щі обидві поправки є дуже важливими для української громади, бо це промостить дорогу українцям з ССРСР і України приїхати до ЗСА у категорії втіаців. Правильно підкреслює Євген Іванів, директор Бюро УНС у Вашингтоні, що «ця акція Конгресу є важливою з чотирьох причин: поперше Конгрес ще раз одобрив законопроект в котрому визнається переслідування Української Православної та Української Католицької Церков у ССРСР; подруге це дасть можливість в'їзду українцям до ЗСА як втіаців без того, щоб доказати особисте переслідування, що дуже часто було майже неможливим до здійснення з уваги на вимоги іміграційних чинників, потрете, це дає можливість таким осо-

бам стати громадянами ЗСА, і вкінці ці особи мають право на урядову допомогу», яка під сучасну пору в загальному виносить біля 7,000 дол. на особу.

Слід підкреслити, що коли Юридична комісія Палати Репрезентантів подала вперше цей законопроект до одобрення, то в ньому говорилось тільки про жителів і протестантів, як групи, що є переслідувані в ССРСР, а про українців не було мови. Зусилля, щоб включити українців католиків і православних вдалися тільки завдяки спільним зусиллям української громади, члени якої постійно наставляли на тому, щоб їх туди включили. Митрополит Стефан Сулик і Митрополит Мстислав зконтактувалися з членами Конгресу і наставляли на тому, щоб таку поправку включити. Епископ Василь Лостен та інші зверталися до автора першої пропозиції, як також і такі громадські організації як Американське Об'єднання Людських Праг в Україні та Комітет в Обороні Людських і Національних Праг в Україні і все це дало бажані наслідки.

В Сенаті подібну поправку вніс сенатор Френк Лотенберг, демократ з Нью Джерсі, і вона була там проголосована голосами 97 до 0.

Також Сенат одобрив внесену пропозицію сенатором Джесі Гелмсом про призначення 100,000 дол. для Комісії досліджування причин і наслідків голоду в Україні.

В УКРАЇНІ СТВОРИЛАСЯ ІНІЦІАТИВНА ГРУПА ЗА ВІДНОВЛЕННЯ УНР

Львів. — Як повідомляє член Українського Християнсько-Демократичного фронту Іван Макар, в Україні виникла Ініціативна група за відновлення Української Народної Республіки, метою якої є створення громадсько-політичної організації, що буде боротися за відновлення Української Народної Республіки.

Члени Ініціативної групи за відновлення УНР вважають УСРСР окупаційною владою в Україні, тому не визнають правових актів та угод, підписаних урядом УСРСР.

Ініціативна група за відновлення УНР створилася 21-го липня ц.р. і головою її обрано Івана Макара.

„Троянда” виступить на Союзівці

Союзівка. — В суботу, 29-го липня, господарі Союзівки приготували ще одну несподіванку для своїх гостей, а саме виступ відомого та динамічного тріо „Троянда” з Тернополя.

Свою мистецьку кар'єру тріо „Троянда” започаткувало виступом зимою 1986 року і з того часу „Троянда” полонить серця своїх слухачів по багатьох містах Північної Америки.

Члени тріо „Троянда” — Оріся, Лора і Майкл мають на своєму музичному доробку ряд дуже вдалих концертів у Гамілтоні, Тан

Тріо „Троянда”.

В Києві пропагують альбом Українського Музею

Київ. — У газеті „Вечірній Київ” з 8-го липня ц.р. опубліковано статтю Сергія Тойми під заголовком „Повернена правда про втрачені шедеври”, у якій автор розповідає про виставку 1988 року Українським Музеєм в Нью Йорку другим виданням книги-альбому „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва”.

Як сказано у статті, ця книга має найбезпосередніше відношення до їхнього міста, столиці України, та до столичної вечірньої газети, яка вже порушувала питання про відновлення церкви Пирогової. На їхню пропозицію відгукнулося багато киян. Проте населення столиці не знає скільки коштовних витворів втратив Київ і як це сталося.

„На наш сором, — пише С. Тойма, — у цьому нам допоможуть не відрукувані на Україні путівники, довідники, каталоги, дослідження, історичні есеї тощо, а саме книга „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва”. Книга є унікальним каталогом фотографій, організованою за допомогою архітектора Тита Гевриха, який не лише глибоко дослідив дане питання, а й провів чималу працю по складанню цього путівника. В ній розповідається про страшний вандалізм сталінської епохи, коли архітектурні пам'ятки Києва, що творили неповторність обрису нашої столиці, загинули не від рук гітлерівців, а ще до війни у 1930-ті роки”.

Автор статті сильно прагне до правди про розроблений 1935 року генеральний план реконструкції Києва, згідно з яким було вирішено перетворити колишнє місто церков і монастирів на „дійсно соціалістичний центр Советської України”. „Яким фарсом лунають ці слова!” — вигукне з боєм автор. Саме 1935 року були здійснені найбільш варварські руйнування: зруйнована Василівська церква XII століття, Соборна церква Успенія Пресвятої Богородиці (Пирогова) закладена 1182 року, середньовічний Золотоверхий Михайлівський монастир, що був підірваний динамітом 1936 року.

С. Тойма закликає видавати таку ж книгу на підставі архівних даних, що знайдуться в ССРСР, а якщо таких свідчень не виявиться, то просити дозволу в директора Українського Музею в Нью Йорку на перевидання їхньої книги в Україні.

(Закінчення на стор. 4)

Українців вшанують на Етнічному фестивалі Нью Джерсі

Джейн Бірджіо підписує прокламацію Етнічного фестивалю в присутності Андрія Кейбіди.

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Секретар стейту Нью Джерсі Джейн Бірджіо повідомила, що 11-й з черги Етнічний фестиваль Нью Джерсі відбудеться в суботу і неділю 23-го і 24-го вересня ц.р. від полудня до год. 5-ої по полудні. Фестиваль відбудеться у відновленому будинку колишньої центральної залізничної станції та на площі біля будинку у північному кінці стейтвого Парку свободи в Джерзі Сіті.

Етнічний фестиваль Нью Джерсі спонсорує Бюро етнічних справ при ноджерському стейтовому департаменті, котрий очолює Юган Саймонсон, а членом ноджерської Дорадої етнічної ради є Андрій Кейбіда, як представник української громади.

Вступ на фестиваль і паркування авт є безплатними.

ПОМЕР І. ЩУПЛЯК

Джерзі Сіті, Н.Дж. — У середу, 26-го липня ц.р., тут у шпиталі несподівано помер на 70-му році життя бл.п. Ілля Щупляк, довголітній член УНСОюзу. Похоронні відправи будуть відслужені у суботу, 29-го липня, у церкві св. Петра і Павла, звідки тіліні останки будуть перевезені на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавид Бруку, Н.Дж.

У СВІТІ

КАНЦЛЕР ЗАХІДНОЇ Німеччини Гельмут Коль заявив, що совєтське керівництво не лише допускає, але й зайняте практичним вирішенням справи про створення автономії для німців, що проживають в ССРСР. Минулої тижня бонська газета „Вельт” також повідомила про можливість створення автономних районів, вказавши при цьому на Ленінградську і Калінінградську області, а також на певні зони в Сибірі. Канцлер висловився досить обережно. Він не твердив, що совєтський уряд вже вирішив створити німецьку автономну республіку, однак заявив, що в цьому напрямі робляться певні кроки. Нагадавши, що в ССРСР проживає понад два мільйони етнічних німців, канцлер сказав, що більшість з них не схильні до репатріації, але хочуть зберегти звичай, мову і культуру. Створення автономної німецької республіки в складі ССРСР притягнуло б немалі капіталовкладення зі Західної Німеччини, а також зменшило б потік репатріантів, які стають все більшим тягарем для Західної Німеччини.

РЕЖО НАСРС і Карой Грос, два із чотирьох лідерів мадярських комуністів, прибули до Москви, щоб скласти звіт перед президентом і генеральним секретарем Михайлом Горбачовим про плани проведення в Мадярщині багатопартійних виборів. За повідомленнями газети „Неспабаша”, центрального органу мадярських комуністів, голова ЦК Насрс і генеральний секретар ЦК Грос були запрошені в Москву особисто Горбачовим. Газета пише, що два інші члени колективного керівництва партією Миклош Немет і Імре Пожай побували у совєтській столиці в березні і запевнили кремльських вождів що не вважаючи на багатопартійну систему Мадярщина не зверне з „соціалістичного шляху”. „Неспабаша” пише, що Комуністична партія готова проводити переговори з іншими партіями і політичними групами. Про це Грос і Насрс мають намір інформувати Горбачова та інших кремльських вождів.

ПРОТЯГОМ ВСІЄЇ НОЧІ зі суботи на неділю у Бейруті тривала артилерійська стрілянина між сирійськими військами і мусульманськими загонами. У місті безперервно чути було вибухи мін і стрільни, випущених з танкових гармат. В місті, багато районів якого і без того вже давно перетворилися в розвалини, знищено кілька житлових будинків. Загинуло шість осіб, 20 були поранені. За даними поліції, починаючи з п'ятниці, коло 250,000 мешканців Бейруту втекли у більш безпечні райони Лівану, побоюючись стати жертвами нового загострення 14-річної кровопролитної громадянської війни.

РОСІЯНИ ВИЙШЛИ НА СТРАЙК В ЕСТОНІЇ

Москва. — Вуглекопи Донбасу повертаються на працю після того, як голова Ради міністрів Ніколай Рижков прийняв делегацію страйкарів і обіцяв виконати пред'явлені ними умови, але в Естонії на страйк вийшли росіяни на знак протесту проти мовного закону.

В той же час вуглекопи Ворошиловграді і Воркуті продовжують страйк і, як повідомило совєтське пресо-агентство ТАСС, у вівторок, 25-го липня, страйк почався на кількох промислових підприємствах Естонії.

Газети „Ізвестія” і „Правда” повідомили про розмову Рижкова зі страйковим комітетом вуглекопів Донбасу. Повідомили газети і про те, що гірники були задоволені розмовою і її результатами. Однак ні „Ізвестія”, ні „Ізвестія” не пишуть, які саме умови Рижков — від імені уряду — обіцяв виконати. „Правда” пише: „Урядові поступки страйкарів включають обіцянки більш високої заробітної плати, збільшення соціальних видатків і більшу економічну самостійність шахт, а також додаткове забезпечення продуктами і одягом”.

Якщо покликатися на інформації, подані совєтським газетам Віктором Курчеренком, який очолює бюджетну комісію у Верховній Раді, то „поступки” Рижкова обійдуться державі від 3 до 5,5 мільйонів „карбованців” (4,6 — 8,6 біл. дол. за офіційним курсом).

Рижков повідомляє „Правда”, звернувся до всіх вуглекопів з закликом вернутися на працю. До слів прем'єра не прислухалися 28,000 вуглекопів Ворошиловграді і Воркуті.

В той же час, в Естонії не вийшли на працю робітники кораблебудівного заводу і ще кількох заводів і фабрик. Всі страйкарі нестеснені. Страйковий комітет висунув вимоги відмовитися від прийнятого недавно в республіці закону про мову, згідно з яким, вважають страйкарів, всі, хто не розмовляє по-естонськи, стають громадянами другого сорту. Страйкарі вимагають також не приймати обговорюваний тепер закон про вибори. За цим законом (якщо він буде прийнятий) брати участь у боротьбі за виборні становища в Естонії можуть лише ті, хто живе в республіці довгий час.

В АМЕРИЦІ

КОРПОРАЦІЯ ЕКЗОН подала до відомо, що кошти відшкодування розливу оливи їхнього нафтоналивного судна „Екзон Вальде” при берегах Аляски виносимуть 1,28 біл. дол., а це зробить цю катастрофу, що сталася 24-го березня ц.р. найбільш коштовною індустріальною аварією в історії людства. Згідно зі заявами фірми Екзон, ця сума включає оплату 3,000 робітників на берегах Аляски, плюс 7,000 додаткових робітників в заступстві, 50 десантних човнів, 27 барж, сотні інших човнів та велику кількість різноманітного обладнання для pompвання води при очищуванні берегів. Не вважаючи на таку велику суму гроша призначену для покриття коштів цієї катастрофи, уряд Аляски не є надто вдоволеної швидкістю та якістю праці, котру фірма Екзон зобов'язалася зробити.

У КЕМБРИДЖІ, МАСС., РОЗПОЧАЛАСЯ в понеділок, 24-го липня ц.р., міжнародна конференція миру і роззброєння, на котрій у першій сесії, відкриття виступав совєтський фізик і лауреат Нобелівської мирової нагороди з 1975 року Андрей Сахаров. У своїй 45-хвилинній промові А. Сахаров гостро скритикував поведінку китайського уряду проти демонстративних студентів і закликав конференцію винести суворий осуд такої поведінки уряду Китаю, заявляючи: „Ми не можемо потурати такій поведінці китайського уряду і ми мусимо знайти способи котрими ми могли б продемонструвати своє наставлення”. Це зовсім не подобалося китайській делегації, яка з обуренням залишила залу нарад. Однак коли А. Сахаров закінчив промову, то один із китайців, професор Ші Жонгбен з Пекінського університету, перестрівши А. Сахарова, сказав йому зі зворушенням, що Сахаров не розуміє китайських справ і порушує їх на невідповідному форумі. Це зовсім не збентежило А. Сахарова і він опісля заявив, що „може я й не розумію всіх нюансів ситуації в Китаю, але я думаю, що я поступив правильно”.

ТЕПЕР НА ВІДВІДИНАХ в ЗСА, до речі, вже третій з черги, перебуває головний військовий радник президента Михайла Горбачова і колишній шеф совєтського генерального штабу маршал Сергій Ахромєв, який останніми днями робить публічні натяки на те, що Москва може не погодитися на підписання договору в справі зменшення звичайних військових сил в Європі, якщо ЗСА не погодяться на переговори в справі зменшення морських сил. Однак, як виглядає з офіційної його заяви у неділю, 23-го липня ц.р., то це вже не є натяки, але офіційна настанова ССРСР, хоча зміст цієї заяви, як звичайно, виминаючий: „Якщо переговори між ССРСР і ЗСА про зменшення морських сил не розпочнуться, то переговори про зменшення військових сил в Європі будуть далі продовжуватися, бо під сучасну пору одне не є пов'язане з другим. Однак, досягнення заключних узгоджень буде під знаком запиту до часу, поки не започаткується переговори про зменшення морських сил”.

У ВАШІНГТОНІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ переслухання перед слідчою комісією Палати Репрезентантів у справі позаконституційного інтриги щодо призначення фонду Департаментом розвитку і розбудови міст. Колишній президент республіканської партії Флориди Вільям Тейлор сказав, що він особисто дістав понад 500,000 дол. готівкою, а також і в нерухомих, як заплату за його допомогу деяким будівничим, що шукали користей від цього департаменту. Він також заявив, що не бачив нічого злого у використанні політичного впливу для приватного зиску. Його зізнання як і колишньої правління згаданого департаменту Лінди Мирфі, точно вказують на силу політичних впливів у рішеннях Департаменту розвитку і розбудови міст.

СПЕЦІАЛІСТІ ПІДРАХУВАЛИ, що у світі постійно голодують 800 мільйонів людей. Це значить, що кількість тих, які не мають найнеобхіднішого, щоб вижити, завжди зростає, бо у 1970 році їх було 360 мільйонів. Торік 60 мільйонів чоловіків і жінок, а головне дітей, померли з голоду. Коли говориться про голод у світі, дехто думає, що причиною цього сумного явища є збільшення населення, що його прокормити не в силі продукція харчів. Але це не так, бо вистачило причиною є нерівномірний поділ дібр. Також неправильно є те, що земля не може видати достатньо харчів, бо лише 44 відсотки орної землі використовується.

Діти з України дякують за Біблії

Стемфорд, Конн. — Владика Василь Лостен старіється як тільки можливо постачати вірним в Україні духовну літературу. Вже багато пішло в Україну Молитовників Паломника, Святого Письма, Біблії великого формату і малих для дітей. Вже приходить подяки від тих, до яких та духовна література дійшла. Від дяків це нема відомостей, чи вони отримали посилки з молитовниками. Святим Письмом Нового Завіту чи цілої Біблії.

В одному листі звідти пишуть: „Ми посилку від Вас дістали і дуже Вам дякуємо. Діти цікаво читають і то було доволі гідна пам'ятка від Вас, бо то є кернція живої води. Ще раз дякуємо за книжечки”.

В Україні всі спрагнені цієї „живої води”, якої вони не мали вже понад 40 років. Тож усі, хто має змогу доставити цю „живу воду” своїм рідним чи знайомим в Україні, повинні не жалувати пару доларів видатку на книжку чи пошту оплатити, щоб дати змогу тим спрагненим „живої води”.

Списокська канцелярія у Стемфорді радо послужить духовною літературою кожному, хто схоче писати цю „живу воду” для своїх близьких в Україні.

Охочі писати молитовники, чи Святе Письмо можуть писати до єпископської канцелярії у Стемфорді на адресу: Bishop's Chancery 161 Glenbrook Rd., Stamford, Conn. 06902.

На бандурі можна грати у кожному віці

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. К.). — Роман Левицький, якому недавно сповнилося 80 „весен життя”, з питоменним собі гумором, який відчувасмо у його „Небеліях діда Паланиці”, що появляються на сторінках „Свободи”, розповідає нам про дивні шляхи свого життя, які кожних 20 років приносили зміну. Тому, може, він не почувасться ще старим.

Р. Левицький у редакції „Свободи” розповідає про свої пригоди з бандурою.

Але як тут і відчувати старість, коли він тепер приходить до редакції нашого щоденника, щоб похвалитися своїм найновішим успіхом — випуском стрічки, на якій він співає, пригравачи собі на бандурі. Стрічка виконана у професійному ательє Марка Сидора, прикрашена на обкладинці картинкою сліпого кобзаря. Як далека ця світлина від того „діда”, що сидить перед нами та з усімочим виносом нам як дійшло до такого подарунку, який він зробив собі та усім нам у своє 80-річчя.

Показується, що з бандурою він зустрівся щойно на сороковому році життя і як це переконое нас, завдяки одному „розбитті”. А було це в переселенні таборів в Німеччині, коли розколюлася слава Бандуристів І. Шевченка і обі її частини шукали за новими

членами. Так Р. Левицький торкнувся струн бандури і вже залишився їй вірним. Але довголітня праця на пості диригента хорів в ЗСА вимагала зрадити улюблений інструмент аж знову у 60-му році життя дивний збіг обставин привернув його всецільно до бандури. Про цей випадок слухаємо з цікавістю та з дивуванням. Бо ж як не дивуватися коли чуємо, що Р. Левицький в останніх 20 роках став

солістом-бандуристом і то для американської публіки, яка незвичайно тепло його вітає і запрошує на виступи. А все розпочалося від життєвого весілля, на якому йому запропонували пригравати. І там молода віддана, почувши бандуру, попросила його заграти українським коломийки та ще сама до них приспівувала. Бо як показалося походила

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda (201) 434-0237 UNIA (201) 451-2290

Бюро УНЧ у Вашингтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8633 (факс)

Subscription 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00

UNA members 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Страйки у Советському Союзі

Робітничі страйки не є на Заході ніякою новиною. До людських і громадських свобод належить також право робітників до страйків у змаганні до покращання їхньої долі. Це була одна з кардинальних короткозорих помилок Карла Маркса, що він не передбачав заснування легальних робітничих спілок із колективними договорами праці та правом страйків. Американські робітничі спілки зловживали тим своїм правом страйку і неодноразово страйки шкодили робітництву, бо доводили до банкрутства підприємства і втрати зарплати працівників. Таким останнім конкретним випадком був страйк пілотів і механіків летунської лінії "Істерн". У комуністичних країнах з тамошніми державними робітничими спілками нема свободи страйків і кожний страйк — це рід "бунту" чи бодай протидержавної демонстрації. Коли у вільному світі юніоні адміністрація з'їдає багато грошей і високоплатні юніонні лідери ведуть здебільша політику під кутом власних, а не членських інтересів і тому членство робітничих спілок зменшується та робітничі спілки перестали бути поважним політичним чинником, то в комуністичних країнах незалежні від Компарті робітничі спілки із легальним правом страйків — є робітничою мрією.

Два тижні тому вибух на західному Сибірі страйк з участю яких 110,000 вуглекопів. На деякий час тамошний вугільний промисл був цілком спаралізований. Відтак страйки перекинулися в Україну, зокрема, в Донбас, найбільший центр видобування вугілля в СРСР, де на протязі тижня були закриті всі шахти. Коли у страйках у вільних країнах зраплива йдеться про підвищу винагороди і тільки рідко-коли про покращання умов праці (як у недавньому страйку медсестер у деяких великих американських шпиталів, де на переважанні працею медсестер терплять недуги — страйкуючі советські вуглекопи не говорили про свою погану грошову винагороду. Вони нарікали, що у крамницях порожні полиці, що на утримання помешкання треба чекати 10 років і упривільюваними є партійні бонзи та що взагалі рішає в їхніх копальнях не критерій осягів у праці а партійний квиток. Сибірські робітники ремствують, що не мають теплих одягів.

Масовий страйк у советському вугільному промислі — це не тільки новий важкий удар по тамошній хворій економіці, а й по авторитеті режиму Михайла Горбачова. Цей страйк потвердив найбільш суттій закид опозиціонерів в Горбачова, що всі його вже переведені й запевнені реформи ні трохи не направили економічних відносин. Це був зручний тактичний політичний крок Горбачова, щоб міністром хліборобства зробити його найбільш небезпечного противника у Політбюро — Єгора Лігачова, бо Горбачов згори знав, що у ділянці сільського господарства не буде поправки і можна буде скинути вину на Лігачова, так само, як Брежнев затіяв змову проти Хрущова і скинув його за банкрутство амбітного заміру Хрущова перецелити на пісковий ґрунт цілинних земель в Казахстані високу смаковиту американську кукурудзу.

Вугільний страйковий рух в СРСР вибух саме під кінець дводенної конференції на вершинах сімох, найбагатших і найбільш упримовлених країн світу плюс представників Європейської Економічної Спільноти. З проголошеного в газетах тексту пресої конференції президента Буша після закінчення цієї конференції у Парижі світ довідався, що Михайл Горбачов звернувся листом до французького президента Франсуа Мitterана, голови тієї фінансової конференції на вершинах, щоб на найближчу таку конференцію у наступному році допустити також Советський Союз. Таке звернення Горбачова подобає на нескромний жарт: СРСР із своїм теперішнім господарським станом, із картковою системою на м'ясо, масло і дитячі одяги належить до найбідніших країн світу, де було б ще важче жити без теперішнього чорного ринку, яка відвага пертиса до участі у великій сімці! Але ж між журналістами цієї пресої конференції не всі були дуже мудримми, бо й між ними є звеличники Горбачова. Президент Буш відповів їм на їх настирливі запити дуже дипломатично і дуже мудро: "Треба перш за все навести успіхів економічної перебудови. Це вимагає часу. Лист був писаний до президента Мitterана і він відповів на нього".

Вугільний страйк у СРСР вже поладнали і відвернули катастрофу, якою він грозив. Але він став ще одним доказом, що годі передбачити напевне, як виглядатиме советська дійсність — завтра.

Це гучно мовлене гасло у свій час лунало по всій советській країні і мало свідчити про вічну дружбу між двома комуністичними імперіями, об'єднаними спільною ідеєю заволодіти світом. Здавалося, ніщо не могло порушити єдність, укладену між Сталіном і Мао Дзедонгом.

Але помер деспот у Москві, другий лишився у Пекіні, і вже не знайшлося йому до пари іншого, хто б у два голоси ентузіастично й далі вигукував: "Москва-Пекін! Пекін-Москва!" Дружба луснула на довгі роки. Пекін не міг простити Москві розв'язання Сталіна. Москва і Пекін стали непримирними ворогами, обвинувачуючи одна одну в агресивних намірах. Єдність тріснула вздовж багатокілометрового кордону, по обидва боки якого напоготові стали бойові дивізії. Біля острова Доманського пролилася кров двох народів, які йшли один на одного в бій з одним і тим же гимном — Інтернаціоналом!

Минуло тридцять років ворожнечі. Нові керівні діячі з'явилися в Москві. В Пекіні змінилися старі вожді. Хтось із них, а може й обидва разом, прийшли до висновку, що це годиться ворогувати високодійним соратникам, компромісувати себе перед комуністичним табором. Першою пішла миритися Москва, простягла руку якщо не відразу на дружбу, — бодай на примирення.

Про візиту Горбачова достатньо писала світова преса, на екранах телевізорів глядачі бачили, як дружньо й лагідно, забувши 35-річну неприязнь, вели бесіду ге-

Василь Сокол

МОСКВА — ПЕКІН

неральний секретар ЦК КПСС з Денг Шяопінгом спадкоємцем Мао Дзедонга. Були підписані відповідні протоколи і домовленості, після чого вони навіть назвали один одного "товаришами". Правда, це ще не "дружні навіки", але все таки великий поступ у поліпшенні взаємин між двома державними діячами. Сподіваємося, — і між державами.

Прикро, що відразу атмосфера примирення двох комуністичних потуг затримилася в Пекіні, які, слід зауважити, тривали ще до приїзду високого гостя з Москви. Так що ніби нема підстав гадати про якийсь зв'язок між цими двома подіями, — советська делегація добре була поінформована, в якій неспокійний момент іде в Китай.

Цілком справедливо вважати, що Москва напевне бажала воскресення занедбаного гасла — "Москва — Пекін — Вічна Дружба", але багатосторонні колоніальні демонстрації зовсім інше мали сказати у зв'язку з приїздом партійного і державного діяча з країни, з якої до них долунували прогресивні гасла. З прапорів і транспарантів китайських демонстрантів лунали заклики — "Гласністі", "Перестройка!". А на сорочках студентів видніли портрети Горбачова. Сотні тисяч людей, натхненні перебудовними гаслами, маршували вулицями.

майданами Пекіну, вимагаючи від свого партійно-державного керівництва більшої демократії, більшої свободи слова, повного забезпечення прав людини.

Студентські демонстрації носили мирний характер і тривали безперервно майже три тижні перед приїздом советської делегації. Керівники демонстрації зверталися до уряду з пропозиціями розпочати перебудовні реформи у країні. Ніхто з них не побажав вести діалог. Навпаки, ігнорували будь-які вимоги протестуючих студентів, вимагаючи від них примиритися з існуючим становищем, не порушувати лад на вулицях столиці і не турбувати партію й уряд своїми бунтівливими діями.

Відношення між владою і народом різко змінилися відразу після від'їзду советської делегації. Події почали розгортатися з драматичною швидкістю. Немає певності сказати, чому вже на другий день після дружнього прощання з Горбачовим Денг Шяопінгом спільно з прем'єром-міністром Лі Пенгом розпорядилися запровадити військово-становище в Пекіні і на майдан Тайнаньмі, де продовжували мирно демонструвати сотні тисяч студентів, послати військо. Однак, журналісти відзначили, що хтось з советської делегації, — напевне, делікатно висловив незадоволення,

що ці демонстрації перешкодили Горбачову з дружиною відвідати ще й інші чудові міста Китаю. Справді, б'є, не в змозі жити належні заходи, щоб утихомирити безвідповідальних студентів?

Певна річ, після підписання належного договору, в якому сторони зобов'язувалися, окрім іншого, не втручатися у внутрішні справи, ні генеральний секретар ЦК КПСС, ні міністерство закордонних справ, ні міністер оборони СРСР, які очолювали советську делегацію не зважилися б погрозити китайських друзів, які ми методами боротися з "бунтарями, екстремістами, антисоціалістичними елементами". Ден Шяопінг і без них знав, як це робиться. Для нього, зокрема, знайшовся свіденський приклад: збрійне придушення мирної демонстрації в Тибеті військами генерала армії Родіонова, командуючого Закавказьким військовим округом. Але спочатку він з Лі Пенгом віддалися до застрішування лише самим фактом введення на майдан військових загонів. На диво всього прогресивного світу, це принесло несподівані результати: військо і народ мирно обійшлися! Жодного конфлікту, жодної сутички не сталося протягом десяти днів. Важко уявити, який же краший приклад можна було б подати керівникам країни рад! Міністер оборони СРСР генерал Язов повинен був взяти на озброєння таку єдність народу й армії! Народ... армія Китаю стала на сторожі інтересів народу!

Закінчення буде.

Стелан Куропас

Страйк вуглекопів і український ГУЛаг

Американська преса розписалася про страйк вуглекопів у СРСР. Інтересно, що виїхали на страйк у Сибір шахтарі міста Прокопівського району Кемерово, Донбасу, а навіть згадка про лівийський район. Всі ці місцевості мають переважно шахтарів українського роду.

Я хочу написати про копальні вугілля району Прокопівського, який є найбільшим українським ГУЛагом від 1955 року і можна його назвати ГУЛагом міста і повіту Перемішль. Того року совети рішили позбутися націоналістів переміської землі і зорганізувати висилку за Урал. Розказував мені мій сестрінок, який перебував там 25 літ, як відбувалася тодішня перебудова Перемішля.

До мого родинного села Селиська зізнали як худобу мешканців сіл Селиська, Якеманчів, Плещевичів, Новосілів, Поповичів і Биків на гори і доли пасовиська села Селиська. На горі начальство прочитало "указ", яким уряд советської держави навіть не советської України, рішив виселити мешканців сіл за Урал. Про причину виселення подано кризь гучномовець, — що населення виявляє великий симпатії до Організації Українських Націоналістів, навіть являється співпрацює з нею, замість бути вдячною за визволення з ярма Польщі. Далі було сказано, що на протязі 48 годин зорганізовані вже підводи будуть вивозити всіх до залізничної станції. Медика і треба їм взяти зі собою харчі на два дні і теплу одягу.

Після прочитання декрету на пасовиську, що звався Вигорки, запанував гістеричний плач! Прийшла делегація до начальника транспорту, просила — помилуйте, змилосердіться над дітьми! Не помогло! Начальство ще додало, що якщо хто відважиться тільки або захочається десь у лісах, яких повно в районі, то все одно тих людей зловлять і розстріляють на місці. Містечко Медика вагонувано ешеліоном новітніх скитальців, яких визволителі під зиму вислали шляхом Шевченка або ще далі — шляхом Гетьмана Многогрішного, близько китайського

кордону Прокопівський — Кемерово. Після трьох-чотирьох тижнів їзди і зупинок у товарних вагонах без опалу українські мученики опинилися у районі ліса і гір, де мали перебувати 25 літ, а були й такі як мої сестри без права повороту. Місцеве начальство не було приготоване для прийняття нових невольників. Запитали вищу владу, що їм робити? Порадили так: тому, що вони дармакували в часі їзди, доставали харчі, спочивали, хай тепер рубайте ліс і ставлять життя, адже... вони вороги народу.

А спокійно подорожі викладав недужих і мерців, бо це їхали не люди, а мерці подібного щось як описав репортер журналу "Червона Калина" в статті "Поїзд мерців". Їхали ним націоналістичні члени Української Армії, хворі на тиф, завошилені шукати притулку в заповнених вже шпиталів — лазаретів. Поїзд ставив, бо виїшло "пальне", хворі мусили в лісі рубати дерево, щоб палити і далі їхати.

Мій брат, вже покійний тепер, Микола, відвідав мене в Чикаго і розказував як він відвідав Прокопівський тому 20 літ. На місці лісу — тепер копальні, хати, городи, ярна, українську музичку. Мій брат, Василь якого комуністи назвали головою сілради, відбав там 10 літ заслання, хоча сам не знав чим провинився. Я бачив його в 1963 році, його били до нестями, викривили обличчя. Одна моя сестра там померла, а її син Стелан, якого вивезли дитиною, вернувся, бо я вислав сестру авто, яке вона продала, щоб за гроші приписати його десь в Україні. Спочив там теж мій швагер. Звичайно, я помагав рідні. Одного часу інший мій швагер написав, що буде собі "буду", знайшов скло, але не мав чим, його різали то я вислав йому відповідний інструмент. Написав мені, що з тим інструментом став славним у Прокопівську, бо заробляє у вільному часі від праці і ріже скло при будові "буд".

Тепер відозвалися невольники переміського ГУЛагу! Чи виграють вони страйк? Може перебудова зробить так, як китайські комуністи в Пекіні.

У ВІВТОРОК, 25-ГО ЛИПНЯ, у Варшаві відбулися політичні консультації між новообраним президентом Польщі генералом Войцехом Ярузельським і лідером професійного об'єднання "Солидарність" Лехом Валенсою. Як уже інформовано, В. Ярузельський запропонував представникам "Солидарності" увійти у створюваний уряд національної єдності, однак перекотили такого союзу залишатися неясним. Минулого тижня керівники "Солидарності" обговорили свою майбутню тактику. Було зроблено дві пропозиції: або залишитися у неурядовій опозиції, або вимагати від комуністів пост прем'єр-міністра і всі інші пости, крім міністерства оборони і внутрішніх справ.

З ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ в СРСР прибула група бізнесменів і промисловців, очолювана засновником і головою індустріальної групи Гандай Чан Ю Юном. Південнокорейські гості відвідають Хабаровськ, Владивосток, Находку і Москву. Під час візиту будуть обговорені можливості створення спільних підприємств в азіатській частині Советського Союзу. СРСР закликає у використанні чужинського капіталу для розроблення покладів природного газу і вугілля.

Показники за весняні місяці, а особливо за травень, виказують далі економічне сповільнення майже в усіх секторах. Правда, урядові чинники і економісти твердять, що в другому півріччі воно поправиться, але опитувані приватні особи твердять, що це потриває довше і під кінець року можлива респесія, яку передказували на кінець наступного року. Економісти Організації економічної кооператив і розвитку в Парижі твердять, що економіка ЗСА у першому півріччі зростає на 3,2 відс., в другому — на 2 відс., а на черговий рік на 2,25 відс.

Індекс економічних показників в травні несподівано впав на 1,2 відс., найбільше від 18 місяців — третій раз за останніх 4 місяці (в квітні зріс на 0,8 відс.), що заохитило семіричний економічний ріст і біржу (впаде 46 пунктів). Валова продукція зменшилася (3 відс.), за перший квартал зростає на 4,4 відс., а не 3, як раніше подано. Замовлення на машини зняряддя впаде на 15,4 відс. — 206 мільйонів доларів, в квітні — 16,7 відс. — третій місяць підряд, най більше в останньому році, через зростаючу вартість долара. Конструкційні замовлення впаде на 3 відс. — 250 мільйонів доларів, за п'ять місяців 101 мільйонів доларів, замовлення на мапуфактурні продукти впаде на 2,5 відс., найбільше за останніх 10 місяців, інду-

Андрій Бук

ЗАХИТАНА ЕКОНОМІКА

тріна продукція, домобудівництво, zatrudнення, дрібна продаж і автомобільна індустрія захиталися. Замовлення на тверді продукти, головню військові (літаки, танки, авта) впаде на 4,2 відс., у попередні місяці зростає, в квітні — 3,2 відс. Конструкція однородних домів впаде на 2,5 відс., в квітні на 3 відс., найбільше від семи років, але департаментових домів зростає на 6 відс., продаж домів в травні зростає всього на 2,7 відс., в квітні на 9 відс., за п'ять місяців впаде на 7 відс., продано 613,000 домів, але ціни зростає на 7,8 відс., середня ціна 146,000 доларів, наступні місяці будова і продаж домів зростає, бо мортгеджі впаде на 11,2 до 10,2 відс. Конструкційні видатки зростає на 1,3 відс. (в квітні впаде на 0,8 відс.), головню публічні (6,7 відс.), а приватні, головню домів, впаде на 2,5 відс. — 139 мільйонів доларів, четвертий місяць підряд, індустріна продукція в травні впаде на 0,1 відс., в квітні зростає на 0,6 відс. Продаж авт в травні впаде на 8,2 відс., третій місяць паде, продано 7,3 мільйона авт, у річному зіставленні, найбільше авт продаж Форд. Консумційні ціни зростає

на 0,7 відс., найбільше від двох років, четвертий місяць підряд зростають ціни на продукцію на 0,9 відс., двічі рази більше, як передбачувало, головню енергію (11,4 відс.) і харчі. Дрібна (продаж у травні зростає всього на 0,1 відс. — 141 мільйон доларів (в квітні — 1,4 відс.), у департаментових крамницях в пересічі — 2,9 відс., головню жіночий одяг (3,6 відс.). Особисті доходи і видатки в травні впаде на 0,3 відс., найменший від шість місяців, а за ними стечать, бо вони барометром, репрезентують економічну активність (6,5 відс.), в квітні особисті доходи зростає на 0,4 відс., зменшилися на 50 відс., від безреші, через монетарну політику — високу дисконтну ставку, а видатки на 1,1 відс., через купно авт і плачення податків, крім того громадяни ЗСА позичили 3,5 мільйона доларів, головню на купно авт. Індекс консумційних ці зріс на 0,6 відс. (в квітні — на 0,7 відс.), головню на енергію, харчі доми, одяг, медичину, що за п'ять місяців збільшило інфляцію до 6,3 відс. Опаленості зростає на 4,2 відс., в квітні на — 5,3 відс., за п'ять місяців поселення ЗСА заощадило 45 мільйонів доларів.

рив, вклало в корпорації, державні бонди і шадний контат банків і кредитових кооператив, що зменшити державний дефіцит. Вони дали вибрати гроші з опадносповозичових інституцій, в травні — 2,8 мільйона доларів, в квітні — 5,4, за п'ять місяців — 12 мільйонів доларів, за останній рік — 59 мільйонів доларів.

Ціни на нафтові продукти цього року, головню оливу, зростає на 50 відс., на бензину — 20 відс., і далі можуть зрости через вакаційні місяці. Шестиденна конференція 13 членів ОПЕК у Відні рішила збільшити продукцію з 18 до 19,5 мільйона барілок денно до кінця року, призначивши кожній державі рамовану кількість. Кувейт і З'єднані Арабські Емірати не погодилися і будуть продукувати більше. Неофіційно ОПЕК вже продукує 21,7 мільйона барілок денно, через зростаюче запотребування. Найбільшим продуцентом є Саудівська Аравія — 45 мільйонів барілок денно (25 відс. продукції ОПЕК-у), тому домагається не підносити ціни (нині 18 доларів за барілок), а зменшити до 15 доларів останню відкрита нові великі джерела нафти. Через дисонанс ціни на світовому ринку на оливу захиталися на бензині без змін. Наступна конференція ОПЕК-у у вересні в Парижі.

Продовження буде

Микола Бараболяк

ЩЕ ПРО УНІВЕРСИТЕТ ІМ. І. ФРАНКА У ЛЬВОВІ

III.

Про правничий сектор львівського університету можна б ще багато написати, доповнюючи те, що подав Городиський. Мабути більш чим я, міг би написати проф. О. Вороняк, і віро, що він це зробить. Ще декілька заваг: Городиський "підвищує" двох членів юридичного факультету, Розмаріна й Ерліха, до статусу "професорів". Вони були тільки доцентами. Як вони попали на працю, не втрапаю. Розмарін був сином визначного львівського адвоката. Ерліх — прибула з Варшави. Мабути, мали вони якісь зв'язки з партією ще за Польщі. Розмарін, як продекан для справ студентів, мабути був "важодом" навіть над Недбайлом, який хоч партійний, хто зна чи не був записаний десь як "неблагонадійний". Федінський розказував мені, що стрічався з Недбайлом (Недбайло працював тоді в місці УССР до ООН як консультант) і мав з ним дуже приязну розмову, згадуючи львівські часи.

Ніде не читав нічого про склад львівського університету, а зокрема юридичного його факультету, після повороту советів до Львова 1945 року. Чув я, що повернувся на факультет як викладач Топольницький. Топольницький за німецьких часів проявляв, як тут кажуть, дуже "низький профіль". Ніде не було про нього чути. Семен Стефанік став не тільки професором, але відтак навіть прем'єром уряду УССР. Стрінув я його раз за німців на вулиці, і говорив про те, що він ніде, "не удиляється". Він дав мені виразно до пізнання, що береже себе, бо совети повернуться. На мій розсуд поступав правильно, бо все ж там хтось був із "наших", щоб заступитися за своїми, як це робив раніше Студинський. Чув я теж, що на "юрфаку" викладав цивільне право Юліан Заць. Заць був за польських часів суддею найвищою адміністраційного трибуналу у Варшаві. Перед тим був правним дорадин-

ком Митрополита Шептицького. Під час німецької окупації був президентом апеляційного суду у Львові, тобто формально керівником "українського" судівництва. Про це міг би написати син його, колишній юрист, нині архітектор у Нью Йорку. Професорував на юридичному факультеті теж Калинович, який у 1939/41 роках працював в адміністрації будинків університету. Дійшла до мене книжка Андрія Пашука п. з. Соціологія та суспільно-політичні погляди С. А. Подольського", видана Видавництвом львівського університету 1965. Пашук крутився на юридичному факультеті за моїх часів; я все відчував майже ворожий його погляд на собі, наче б я забрав йому місце. Книжка (217 стор.) — це великий пашківіль на Грушевського і народників, і виглядає, що Пашук удостоївся бути професором марксистсько-ленінізму, а не юридичного відділення. Шкаво було б довідатися як у цілому працював університет після 1945, та як я там справа нині. Матеріали не важко зібрати, хто пошканив би.

Коли оце пишу, пригадалось мені щось смішне і веселе, коли згадую ці гітлічкі тоді настощі. Зібрав нас були члени факультету на стрічу з "міністром" нами. "Ждемо і ждемо, а міністра як нема так нема, врешті прибігає, здається Вороняк і рапортує: "Є міністер!" Виявилось, що міністер приїхав у гімназисторці, а хотів запрентуватися нам у краватці. Примірював у "пелер" університету, "костюм", який набув йому, "пелер" на "кракдалах". Коли явився перед нами, можна було заважити, що убрання не "лежало", та й міністер не почувався в ньому надто вільно...

Користаючи з нагоди, що пишу, подаю теж дещо про діяльність наших юристів за окупації в 1939 році, про що я ніде досі не бачив згадки: Заметушилися вони зараз після приходу советів у вересні 1939 року. Залишилися сходи, наряди, "Треба якось пристосуватися" — казали. Все ж позбулися ми поляків. Зачати від організації судівництва.

Випрацювали меморіал Значить... радіємо визволенням, натерпілися під польською окупацією, хочемо причинитися до розбудови нового ладу..." Додурили список суддів і адвокатів, які готові до праці, з короткими біографіями кожного, очевидно по старшині, від радників апеляційного суду, почавши, через Окружні Суду, подуючи зокрема імена засланих на польські землі. Значились "ходження по мукам" до кого з тим удасть? Ходили по різних комендатурах, але там здавали раменами, і відповідь була все така ж: "Не по відомості, будить приїде цивільна влада". Врешті ринула виста: "У видний своєствіа — є влада!" Це туди вибрана зборами делегація: найвищий рангою суддя апеляційного суду Федусевич, окружного суду — Антін Рак, городського — Богдан Дзеревич, і як "хвостик" — підписаний. Під будинком воєводства народу як на відпусті. Всяк домагається продертися через браму, яку бережуть чотири солдати, які пускають. Врешті агресивному судді Ракові (він був у російському полоні і знав мову), вдалось добитися до брами. Тлумачить про що йдеться — "правосуддя, панімаєте!" Та солдати не переконують — "нєльзя" і "нєльзя!". Та ми не даємо за програму. Бачимо, що дехто підносить у гору урядову легітимацію у чорній шклянці оправи і той проходить. То ми собі поїдиносали наші у тих чорних галітурках і пройшли без перепони.

У кімнати на крилі колишнього воєводи сидить "влада". В "гімназисторці", що нас вражає, але "влада". А довкола неї — "петентів": ось ректор університету Лонгшан, хоче відкрити школу, якийсь жидок зі скаргою, що його склеп ограбили, а він же трудящий, д-р Панчишин у справі "Народної Лічниць", селянин аж з-під Куликівки, якому зареквірували коні... "Влада" терпеливо вислухає, але рішень не видає. Прийшла черга і на нас. Радник Рак жагуче і перекопано викладає чому треба негайно урухомити суди, а українські судді покликани до того. Дядько чечмо вислухає і каже: "Не по відомості, панімаєте... небаром буде тут міністер юстиції... але заздалегідь усеваю вас: "польського суда не буде!" Ми далі не даємо за виграну. Ждемо прибіжного міністра юстиції.

Продовження буде.

Українська радіопрограма в Клівленді відновлена

День 17-го липня 1988 року був для 10-ти етнічних груп Клівленду та околиць, в тому числі і для українських радіо-слухачів, справжнім шоком, коли в 1-й годині по полудні, наставивши свої радіоприймачі вони тоді замість передачі своєї рідною мовою, почули джасову музику. Без жодних попередніх повідомлень чи вияснень, як також не зважаючи на те, що за свої національні передачі вони тоді замість заплакали, „хтось“ раптом натиснув на „гудзик“ і тим самим в дикторський спосіб позбавив для сотень тисяч (а може й мільйонів) слухачів споживати їх „духовну їжу“ — радіоаудіо в їх рідній мові. Чи щось подібне можливе у вільній і демократичній Америці?

Виходить, що так: „комусь“, значить, було „не по нутрі“ не англомовні — в тому числі і українські радіопередачі, тому зовсім іфорууючи бажання своїх повноправних співгромадян, намагався в такий брутальний спосіб замкнути їм уста.

Але завдяки тому, що Америка є вільною і демократичною державою, скорше або пізніше правда мусила перемогти. Забрало цілий рік часу, коли нарешті, після важких страждань і „перипетій“ етнічних груп в тому числі директора українських радіопередач заслуженого героя Української Повстанської Армії Степана Зорія, від 16-го липня ц. р. знову успішно вдалося відвоювати право на продовження етнічних радіопередач. Рівно о год. 1-й по полудні 16-го липня ц. р. із станції WCPM-90.3 знову пролунали слова неамирущої пісні на слова Тараса Шевченка „Реве та стогне Дніпр широкий“.

Як завжди в минулому, так і ця перша відновлена радіопрограма мала ріжнотипний жанр: пісня та музика різних композиторів, виконані кращими українськими мистцями, громадські оголошення, важливі повідомлення і т. д. Зокрема, на цей

раз приємно було послухати пісні „Ми підем, де трави похили“ композитора Платона Майбороди, „Грай, моя банура“ у виконанні Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, одну із стрілецьких пісень хору „Бурлака“ з Торонто під керівництвом Степана Гумініловича, „Владаю неба і землі“, яку виконав чоловічий хор із Західної Німеччини, зворушливу десь ламацію „Отче наш“ поета Дмитра Павличка, яку він виголосив 22-го травня ц. р. в Києві на святі 175-річчя народив Т. Шевченка та інші. Окремо треба відмітити пісню львівської співачки Оксани Білозір „Ласкаво просимо“, яка (пісня) була присвячена відомому нашому громадському діячеві Клівленду д-рові Максимові Задойному, який після тяжкої операції перебував в шпиталі.

Відновлення українського публічного радіомовлення, яке впродовж довгих років фактово веде С. Зорія в імені Українських Злучених Організацій Клівленду вітає м-р Василь Ліщинський.

Диктором радіопрограми є студентка Наталя Зорія.

При цій нагоді хотілося б зробити одну завагу. В цій першій відновленій українській радіопередачі в Клівленді було помітно збільшену кількість передач англійською мовою. При всій пошані до нашої прибраної англомовної батьківщини, все ж таке лише одна година на тиждень українського радіомовлення є занадто мало часу, щоб до цієї години долучувати також англомовні передачі. Невже хтось може нарікати, що він (або вона) замало чуємо ту англійську мову? Крім того, чи є багато таких „правдивих“ англомовних слухачів, які слухають українськими радіопередачі? А якщо є такі, але не володіють українською мовою, то нехай вивчають її!

Юліан Мовчан

Товариська „Зустріч над морем“ Українського Музею

У неділю, 11-го червня, відбулася товариська „Зустріч над морем“ Українського Музею в Нью Йорку, при чудовій погоді у прегарній купальній місцевості Спрінг Лейк, Н. Дж., яка знаходиться на березі океану серед ряду інших респортів заної на цілий світ вакаційної околиці Джерзі Шор. Користаючись із побуту у цьому респорті присутні мали нагоду прохажуватися вздовж бережної лінії перед та по імпрезі під подумом літнього леготу з-над моря та насолоджуватися видом на безмежний обрій океану. Це вже четвертий раз Український Музей влаштовує подібну імпрезу у цій місцевості над морем із загальною числа дев'яти товариських

Марія та Юліан Бачинські і д-р Богдан Цимбалістий під час товариської „Зустрічі над морем“.

зустрічей, які вже увійшли у щорічну традицію цієї інституції. Слід згадати, що перші такі зустрічі відбувалися у гостинних домах наших члених громадян Лідії та д-ра Євгена Грабарчуків, Надії та д-ра Матківців та кількох разів у Софії та д-ра Карла Цайнігерів. Пізніше ці зустрічі відбувалися вже тут над морем, де співгромадяни цих імпрез були завжди членів для Українського Музею наші відомі громадяни Марія та Юліан Бачинські, які й цього року що імпрезу щедро допомагали фінансувати. Як і в попередніх роках, ця зустріч згуртувала велику кількість членів та приятелів Українського Музею, а також любителів мистецтва, бо головною атракцією програми була виставка картин наших видатних мистців Якова Гніздюка, Любослава Гуцалюка, Зенона Онишкевича, Аркадія Оленської-Петришин, Ілони Социнської-Шиприкевич та Феодосія Гумениука. Велике зацікавлення глядачів викликала незвичайна виставка мистецьких виробів зі срібла Анастасії Социнської, а також мистецьке намісто Марійки Сохан. Добірна публіка любителів мистецтва при коктейлях і смачних закутках оглядала та коментувала виставлені твори, а деякі з місця закуповувала.

У дальшому присутні перейшли до бенкетової світлиці, де вже пригравало трио Олеса Кузишина. Функцію майстра церемонії виконувала Надія Матківська, яка своїм великим особистим чаром причинилася до створення легкої атмосфери.

З черги парох української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нью-Йорку, Н. Дж., о. Богдан Лукій молитовно та відповідним словом відкрив бенкет з добрими стравами. Майстер церемонії, привітавши члених громадян та добродіїв Українського Музею і всіх присутніх, та навіваючи до жертвенності добродіїв Українського Музею у миттєвому, заклала присут-

ніх до відповідної жертвенності в користь УМ. Як відповідь на цей виклик присутні зложили або задекларували такі пожертви: Марта і д-р Богдан Цимбалістий — по 5,000 дол.; Анна і Володимир Раки та Аніса і Юрій Мицаки (у пам'ять Віри та Михайла Мицаків) — по 2,000 дол.; Галина і о. Богдан Лукій (у пам'ять свого мужа і батька Івана Лукія) та Марта Шраменко (у пам'ять свого хрестного батька д-ра Бориса Филипчака — по 1,000 дол.; Ярослава Ярославича — 500 дол.

До листи жертвodawців треба ще додати заяву Лідії і Василя Київ та Наталії й Івана Даниленків, що вони будуть господарями наступної товариської зустрічі Українського Музею у 1990 році у Філадельфії, на яку вони всіх тут присутніх сердечно запрошують.

У дальшому слідувала мистецька програма, яку виповнив відомий український вокаліст, актор театру та телебачення Ед Іванко. Він відспівав ряд українських пісень під фортепіанний аккомпанемент Тима Мюллера. Його програма пісень поважного та легкого жанру по-мистецьки виконана, причинилася у великій мірі до виторрення присмислив настроїв серед слухачів.

З черги голова Управи Українського Музею д-р Богдан Цимбалістий узяв слово. Він привітав присутніх і особливо подякував Марії і Юліанові Бачинським за їх постійну жертвенність для цієї інституції. При цій нагоді висловив свої погляди про теперішній стан Українського Музею та його потреби. Він

Зустріч торонтських лікарів з д-ром В. Щегловим з України

У середу 17-го травня ц. р. Товариство Українських Лікарів в Торонто влаштувало в галерії Канадської Української Мистецької Фундації Шафранюків, виступ д-ра Віктора Щеглова, хірурга з України.

Вечір розпочав д-р Григорій Тершаковець, голова товариства, привітавши гостя з Києва, який прибув у супроводі д-ра Аллена Фокса, директора відділу неврологічної радіології з Лондону, Онт. Д-р Фокс є професором Лондонського університету у відділі діагностичної радіології. Він зазначив працю д-ра Щеглова у ділянці аневризмов мозку на одній з конференцій лікарів, яка відбулася в Японії 1987 року.

Завдяки д-рові Фоксові, д-р Щеглов же третій раз приїжджає на цей континент. Сам д-р Щеглов походить з Херсонщини. Закінчив Медичний інститут у Харкові, а аспірантуру в Києві. Працює як лікар вже 27 літ.

Від Головної Управи УЛ-ТПА, яке міститься в Чикаго, Іл., гостя привітала д-р Марія Фішер-Сліж.

Д-р Щеглов працює в Київському науково-дослідному інституті неврологічної хірургії. У своєму виступі д-р Щеглов, при допомозі діагностичних розказів про свою працю, підкреслюючи нову методику лікування, при якій живається внутрішньо-судинний катетер з кінцевим балон-

чиком, який відокремлюється після введення балончика через судини в аневризму. Під час виступу д-ра Щеглова були різні запитання та обмін думок у справі цієї складної операції. Гість заявив, що подібні операції проводяться в Японії і Швейцарії, але відсутній у якому він працює, єдиний у світі, де заховорювання судин головного мозку лікується без трепанації черепа, тобто без відкриття черепної порожнини.

В дальших розмовах д-р Щеглов звернув увагу на призначення на нову книжку про чорнобильську катастрофу відомого письменника й лікаря Юрія Шербака.

Гість також розповів про свої зустрічі з українськими лікарями й адвокатами в Канаді, підкреслюючи, що вони добре володіють українською мовою і є кваліфіковані у своїх професіях. Д-р Щеглов радий, що українські лікарі займають високі становища в англо-мозковому світі, в лікарнях клініках з модерним устаткуванням і апаратурою, якої в СССР, а зокрема в Україні дуже мало.

На кінець вечора д-р Роман Цирковський в імені всіх присутніх, по дякував гостеві з України за цікаву інформацію і побажав йому приємного перебування в Канаді. Зустріч відбулася в теплій і дружній атмосфері.

Валентина Родак

Український інженер отримав нагороду

Лев Тарабан в цьому році отримав від Рочестерського технологічного інституту видатну педагогічну нагороду за зразкове навчання.

Народжений в Україні, скінчив середню освіту на Волині в 1943 році, отримав ступінь бакалавра з інженерних наук з Рочестерського технологічного інституту в 1967 році, а відтак захистив дисертацію і здобув ступінь доктора технічних наук в 1974 році.

Д-р Тарабан працює понад 30 років при фірмі Едісон в Рочестері і одночасно викладає вже 20 років на вечірньому факультеті

подякував усім жертвodawцям та добродіїв Музею, що в минулому й тепер підтримують цю інституцію та заохотили до дальшої жертвенної праці для Музею.

На закінчення членкині Управи 113-го Відділу Союзу Українок Америки заповнили свою імпрезу в користь Українського Музею: 21-го жовтня ц. р. відбується в Рамادا Інн., в Іст Гановер, Н. Дж., під назвою „Виграш для культури“, на яку вони вже тепер щиро запрошують усіх активних та неактивних газардистів як також тільки зацікавлених глядачів.

По бенкеті присутні не хотіли ще розходитися та проводили присмислив час у товариських розмовах та по повторному огляненні мистецької виставки розіхалися хто куди при чудовому заході сонця.

Роман Гавриляк

Визначний спортсмен, громадянин

Світлій пам'яті Адріяна З. Лапичака

Спорт — чи не найбільш швидко проминаюча сфера людської діяльності. І все таки є серед видатних спортсменів та спортивних діячів такі, котрих, подібно до усталених письменників чи композиторів, можна без перебільшення назвати класиками тих чи інших видів спорту. Бо так багато зробили вони в ньому, такий залишили слід, що слава бринить ще багато літ після того, як припинилися їхні виступи чи їх спортова діяльність. Ім'я покійного Адріяна З. Лапичака — одне з таких. Десять років минає від часу, коли відійшов від нас у Вічність цей визначний спортсмен-футболіст, пізніше заслужений спортивний діяч.

Свою спортову кар'єру футболіста розпочав в юнацькому віці ще на рідних землях у відомому спортовому Т-ві „Сян“ в Перемішлі, а далі продовжував по закінченні Другої світової війни в Зальцбурзі, Австрія, в місцевому СТ „Україна“ (пізніше УСК), де тимчасово ринився на еміграції. Завдяки своїм успішним виступам в цій українській футбольній дружині, був вибраний також до репрезентативної команди Лексенфельду в Зальцбурзі покійний виконував працю учителя фізичного виховання в цій українській гімназії.

В грудні 1949 року пок. Адріяна переїхав до ЗСА, де поселився в Північному Нью Джерзі. Швидко після свого приїзду включився до 1-ї футбольної дружини УСК у Нью-Йорк, в якій виступав протягом кількох років. Коли в 1956 році УС-ВІ „Чорноморська Січ“ в Ньюарку заснувало футбольну команду, Адріяна включили в її ряди і став змагунгом-тренером першої футбольної дружини цього Т-ва.

Саме в цій дружині і закінчив свою славу футболу кар'єру. Будучи безмежно відданий організованому українському спортові, Адріяна не перестав цікавитися спортивним життям, а радше став його активістом-працівником УСВТ „Ч. Січ“. Коли заступала потреба створити жіночу відбіланку — секцію Т-ва, покійний став її організатором, засновником. Саме на цьому пості Адріяна виявився дуже здібним, енергійним і вимогливим керівником, виховником. Це завдяки йому в 1970-их роках в жіночій відбіланковій ланці „Ч. Січ“ було активних чотирьох жінок й двох дружин, при чому 1-ша конкурувала на рівні найсильніших американських жіночих відбіланкових клубів на сході ЗСА.

В історичних річницях так зв. „ЮСВБА Офіційна Гайда“ між 1970-1978 рр. є зареєстровані осяги дружини „Ч. Січ“, які там фігурували під англомовною назвою „Юкреніан Січ“. На сторінках цих річників у списках лідерів 2-го Відбіланкового району ЮСВБА є вписане ім'я і прізвище покійного. За свій ва-

С.п. Адріяна Лапичак

гомий вклад у розвиток відбіланкового спорту в Нью Джерзі, Адріяна Лапичак був відзначений в 1973 році стейтвменом провідом Американської Атлетичної Юнії. В 1979 році в 55-річному ювілейі УСВТ „Чорноморська Січ“ за свої великі заслуги для цього Т-ва був нагороджений спеціальним ювілейним плакетом. Покійний Адріяна працював теж на відповідальних постах УСВТ-Делегатури Схід і провадив Українських Спортивних Ігор Мо-до-п. Як відданий і вірний спортовець, спортивний діяч, Адріяна був теж дисциплінованим громадянином, активним членом суспільно-громадських організацій, своєї церкви. У приватному житті був дуже товаришкий, розмовний, легкий на язичку, дружелюбний, тому мав багато друзів і приятелів.

Адріяна З. Лапичак народився 12-го травня 1920 року в Сухій Волі, що на Любачівщині, де його батько був священником. До гімназії ходив у Перемішлі, а іспит зрілості склав в Ярославі в 1940 році. Вищу школу Торговельної академії закінчив абсолютною першою в класі в 1945 році. Після приїзду до ЗСА студіював техніку у Ферлей Дікінсон університеті, який закінчив дипломом інженера в 1966 році.

Працював в Арсеналі Пікатай (Арраджом) в Довер, Нью Джерзі, механічним інженером, де кілька разів був відзначений за успішну працю грамотами, так зв. „Сертифікатом Ачівмент“ командою Арсеналу.

Був одружений з Любою Мосорою, відомою в минулому спортовкою, довголітньою змагункою відбіланкової дружини „Ч. Січ“, нині членкою Управи Т-ва.

В спорті, праці чи громаді Адріяна відзначали глибоке знання справи, велика працьовитість, високе почуття відповідальності, наполегливість, неспримреність до недовіль, чуйне й уважне ставлення до людей.

Таким, залишився покійний в пам'яті своїх співробітників, друзів і знайомих, таким вийде до історії організованого українського спорту у вільному світі.

О. Твардовський

Карпатський
Лещетарський
Клуб —
Нью Йорк

В дні 12-го і 13-го серпня 1989 року
влаштує на кортах СОЮЗІВКИ

ТЕНІСОВИЙ ТУРНІР

у подвійній грі (чоловіків і юнаків)
та у мішаній грі

ЗА НАГОРОДИ СОЮЗІВКИ

- Початок подвійних ігор чоловіків у суботу, 12-го серпня, год. 10-та ранком. Подвійних ігор юнаків і мішаних пар год. 1-ша по полудні (субота).
- Вписове \$4.00 від особи.
- Особиста реєстрація змагунів на Союзівці — година перед початком змагунів.
- Приміщення проситься замовляти через Управу Союзівки.

Soyuzivka UNA Estate

Kerhonkson, N.Y. 12446

Tel.: (914) 626-5641

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА“, НЬО ЙОРК

ЗАПРОШУЮТЬ НА

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ

для відзначення

95-ліття УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

40-ліття існування ХОРУ „ДУМКА“

що відбудеться

в НЕДІЛЮ, 17-го ВЕРЕСНЯ 1989 року
в AVERY FISHER HALL, LINCOLN CENTER, N. Y.
о годині 4-й по полудні.

при співучасті:

вокального ансамблю хору „ДУМКА“
відомих українських оперних співаків і піаністів
та танцювального ансамблю РОМИ ПРИЙМИ-
БОГАЧЕВСЬКОЇ

Квитки вступу можна буде замовляти в українських крамницях — „СУРМА“, „АРКА“ в Нью-Йорку, „ДНІПРО“, Ньюарк, як також при касі в ЛІНКОЛН ЦЕНТР.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
МОЄЇ НАЙДОРОЖЧОЇ
ДРУЖИНИ, МАМИ, БАБЦІ

бл. п.

МАРІЙКИ ПЕЛЕЩУК

яка упокоїлася в Бозі 30-го липня 1988 р.
будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в церквах:

в Льюїс, Франція — о. Василь Прийма;
Філадельфія, Па. — о. Я. Шуст;
Бріджпорт, Конн. — українська католицька
церква Пресв. Богородиці —
о. Іван Терлецький

Просимо про молитви за душу Покійної.

Муж — ВАСИЛЬ
Син — СТЕФАН з ЛЯРИСОЮ І ДАНИЛКОМ
Дочка — ЛІДІЯ з мужем ВАСИЛЕМ

Ділимося сумною вісткою з Рідною, Приятелями та Знайомими,
що у вівторок, 25-го липня 1989 р., ненадійно відійшов від нас,
проживши 79 літ

наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ДІДО І БРАТ

бл. п.

ОЛЕКСАНДЕР Е. СМАЛЬ

м-р прав, член численних українських організацій та громадський діяч.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 28-го липня 1989 год. 7:30 веч. в похоронному заведенні
Питана в Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОН у суботу, 29-го липня 1989 р. з церкви св. Івана Хрестителя, о год. 9:30
ранку на українській православній цвинтарі св. Андрія у С. Бавид Брук, Н. Дж.

У глибокому смутку:

дружина — ОЛЬГА

сини —

ОЛЕГ ДУТКЕВИЧ з дружиною МАРТОЮ

ЮРІЙ ДУТКЕВИЧ з дружиною ДЕБІ

АНДРІЙ ДУТКЕВИЧ з дружиною ЄВНОЮ

донька — ТАНА ТАЛАНЧУК з мужем ВОЛОДИМИРОМ

*2 внуки

сестра — СОФІЯ ЧЕХОВСЬКА з Родиною в Польщі

Замість квітів Родина просить про дати на харитативні та громадські цілі.

Відійшов від нас Б. Верещинський

Богдан Верещинський помер 20-го лютого 1989 року в Дітроїті, проживши 63 роки. Залишив в Україні брата і сестру з родинами, одностельчан і знайомих у Канаді та українську громаду в Дітроїті.

Народився 5-го лютого 1926 року. В 1942 році його 16-літнього забрали примусово на працю до Німеччини, де він був до кінця війни. Потім замешкав у таборі Ді-Пі в Ельвангені, там був поштарем і діяльністю у молодіжних організаціях. Там він теж став членом ОУН.

У тому таборі знайшов собі дружину, з якою прожив до 1984 року, виростивши трьох синів, як солов'я. Дружина померла 1984 року.

Покійний Б. Верещинський у Дітроїті, широко працював у різних громадських організаціях, як Український Народний Дім, СУМ, Оселя „Київ“, ООС, СУ та 75-му відділі УНС „Запорізька Січ“, де був довіряємих роками фінансовим секретарем аж до своєї смерті. Багато років присвятив Українському Народному Дому, будучи членом Управління, скарбником і адміністратором.

На оселі „Київ“ завжди був у будівлі і обслуговував озвучення і освітлення. Покійний Богдан був завжди там, де треба було працювати, ніколи не старався досягнути те чи те місце, але спокійно й надійно виконував прийняте на себе зобов'язання. Завжди був готовий до всякої праці, до якої ніхто не порирався.

П. Рогатинський

Балтимор зустрічає В. Калиниченка

Українська громада Балтимору стрінулася в неділю, 18-го червня ц.р., з невідомо прибулим колишнім політичним в'язнем в СРСР Віталієм Калиниченком та його дружиною Яриною. Віталій та Ярина Калиниченки прибули на постійне перебування в ЗСА 6-го квітня ц.р. Перших шість тижнів заопікувався ними пастор Вахсмут з околиць Нью Маркет, Мд., а згодом Калиниченкам дали вільне мешкання в містечку Фредерік, Мд., на шість місяців. Але вони ще і зараз живуть та розшукують за відповідними працями.

Зустріч з Калиниченками влаштували три балтиморські жіночі організації: 59-й Відділ СУА, Об'єднання Жінок ОЧСУ і відділ

СССР сьогодні — це російський шовінізм. Українці ще не дуже і зорганізувалися, а росіяни вже зорганізовані, казав доповідач, і виступають проти українського відродження. Україна єдина республіка, де кліка Брежнєва, а саме Шербицький і товариші, залишилися на своїх постах. Але в Україні почалася нова епоха. І хоч партійний провід України не йде з народом так, як це відбувається в інших підсовєтських народів, народ піднімається знизу і видно сильні патріотичні емоції в багатьох осіб. Покищо в східній Україні український патріотизм є елітарним, але це вже початок національно-визвольного руху. Є однак і суперечності — дехто за

В. і Я. Калиниченки на зустрічі з українською громадою Балтимору.

АОЛПУ в залі Дому Української Молоді. Стрічку відкрив Ганна Самутин, голова СУА, та привітала дорогих гостей квітами, бажаючи їм спокійного та щасливого побуту в ЗСА. Описала Оксана Палійчук, голова АОЛПУ, познайомила присутніх із долею Віталія Калиниченка, українського правозахисника, в Сов. Союзі. Віталій Калиниченко народився 1937 року в селі Васильківці, Дніпропетровської області, за освітою він інженер. Вперше арештований в 1964 році за зв'язки з чужинцями і критику режиму, вдруге в 1966 році за спробу переходу кордону до Фінляндії. Звільнений 1976 року, а вже в 1977 році став активним членом УГГРУ, за що і був арештований 1979 року і засуджений на 10 років таборів і 5 років заслання. Звільнений 1988 року і цього ж року одружився в Харкові.

В. Калиниченко в своєму слові розповів спершу про себе, а згодом про становище в Україні та про свої і своїх друзів погляди на ряд справ. Зразу пояснив, що те, що він промовляв українською мовою, не є самозрозумілим, бо виховувався він (середня і вища освіта) на російській мові і російській культурі. В той час він свідомо бажав вповні русифікуватися, навіть не признавався, що він українець. Спілкувався однак з чужинцями, а по першому арешті побачив, що комуністичне життя побудоване на брехні та що він є на листі ненадійних. КГБ вимагало від нього співпраці і він рішився тікати за кордон. Заарештований на кордоні, потрапив в тюрму і тут вперше стрінувся зі свідомими українцями, членами руху опору 1960-их років, бійцями УПА. Тут, твердив Калиниченко, він став свідомим українцем.

Згодом розповів він про свої тюремні роки, поневіряння, друзів по в'язниці. Калиниченко вважає, що теперішні реформи Горбачова спричинені тими ідеями, за які він і інші боролися. Цей процес прискорився, на його думку, криза совєтської економіки. Але Горбачов не зможе розв'язати тих проблем, бо не бажав відступити від соціалізму. Крім цього Горбачов не сподівався комплікації в національному питанні. Найбільша проблема в

конфедерацію, але багато за власну державу. Він і Лук'яненко сиділи за відокремлення. КГБ залишається таким, яким і було. Арештували на кілька днів, щоб показати свою силу, але й готують нові закони, щоб колись легше розправитися з відокремленням. Зараз в Україні постають різні організації, творяться „структури“ відродження і саме проти тієї „структури“ — УГСПІ, Т-ва Української Мови, Народного Руху і інших — борються режим та не хоче їх легалізувати (ресерувати). В закінченні свого слова Віталій Калиниченко вказав на те, що в Україні побіч проблеми русифікації, є й інші проблеми, а саме живе багато, понад десять мільйонів, росіяни та дається в знаки російський шовінізм. Становище в Україні однак далеко не безнадійне. Почався вже зворотний процес, процес повороту до українства, відмови від росії, і його не зупинити.

По виступі В. Калиниченка сказала дещо його дружина Ярина. Вона вказала на те, що ось вона, тридцятилітня людина — типова представниця української інтелігенції Харкова, яка поголовно російськомовна та серед якої вживання української мови не модне. Харківський університет, де вона працювала, це фортеця усього російського. Саме до цього покоління треба знати шляхи, як притягнути його до українства. По доповіді розвинулася жвава дискусія, в якій В. Калиниченко заговорив про конфедерацію, а виразно за самостійні державні позиції. Він вважає, що найбільшою, страшною проблемою сучасної України є русифікація і те, що народ не знає своєї історії, бо його з дитинства годують неправдою, винищують історичну пам'ять та документи минулого. Все ж таки, на його думку, східна Україна почала горіти і фіналь боротьби за самостійну державу вирішиться там, на східній Україні.

Програму зустрічі закінчила Марія Стельмах, голова Об'єднання Жінок ОЧСУ, подякою гостям за увагу. Згодом при перекладі продовжувалися дискусії та була нагода говорити особисто з Віталієм і Яриною Калиниченками.

Б.С.

УКРАЇНСКА СІМ'ЯКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Д-р мед. А. С. Оларчик у „Хто є хто у світі“

Д-р мед. Андрій С. Оларчик — серцевий, грудний і судинний хірург, який практикує у Філадельфії, Пенсильванія, і Чері Гілл, Нью Джерсі, внесений в „Хто є хто в Америці“ Марквіса, 45-те вид., 1988-1989; в „Хто є хто в суспільстві“ американського видавця, 1988; та „Хто є хто у світі“ Марквіса, 9-те вид., 1989-1990. Включення в останнє базоване позицією відповідальності або рівнем досягнень. У випадку д-ра мед. А. Оларчика включення основане на іншій категорії, а саме на багатозначних досягненнях і визнаннях у ділянці серцевої, судинної і загальної хірургії.

Д-р Андрій Оларчик

Д-р мед. Оларчик народився 3-го грудня 1935 р. в м.Перемишлі. Після закінчення медичної академії у Варшаві (1961) був асистентом хірургічного відділу і завідувачем анестезіологічною секцією воевської лікарні в м.Кельце, Польща (1963-1966) та відвідувачем-хірургом українського науково-дослідного інституту туберкульозу і грудної хірургії ім. Ф. Г. Яновського в Києві (липень '66).

Він приїхав до ЗСА в листопаді 1966 року, прийняв американське громадянство, закінчив навчання загальної хірургії у Гейсінгському медичному центрі, Денвилл, Пенсильванія та грудної і серцево-судинної хірургії в Аллегенській загальній лікарні, Пітсбург, Па.

Він входить до супровідного персоналу серцево-грудної і судинної хірургії Епіскопальної, Градуативної та Назаретної лікарень у Філадельфії. Член Українського Лікарського Товариства Північної Америки, дипломований американською радою хірургії і американською радою грудної (і серцевої) хірургії, член американської колегії хірургів і Товариства грудних хірургів та гості-серцевий хірург інституту серцево-судинної хірургії ім. О. М. Бакулева в Москві.

Д-р мед. Оларчик доказав про безпечність водночасного вживання флуотану й курари для загальної складної анестезії, написав перші американські монографії „Піддафрагмальний абсцес“, „Піддіафрагмальні абсцеси“ і „Виразки шлунка та дванадцятипалої кишки у дітей“, систематизував підхід до складних ран серця; рекомендував відновлення кровообігу після перерізу внутрішньої сонної артерії і її діагональної гілки під час видалення аневризми лівого шлуночка серця (відхід Оларчика), описав повторні аневризми лівого шлуночка серця; змінив верхню порожнисту вену синтетичним прищепом у невідкладних умовах; поручав прищеплення внутрішньогрудної артерії вивернутої серця малого просвіту, або з розлитим атеросклерозом; довів, що анатомування внутрішньогрудної артерії для прищеплення вивернутої артерії без входу до плеральної порожнини зменшує післяопераційну кровотрату; спослідував введення фільтру нижньої порожнини в вену видалення згустків клубостенозних вен під флуопоскопічним керуванням (процедура Оларчика); та виконав ендартеректомію і зовнішню підмогу (прищеплення) висхідної і поперекової аорти при поширеному атеросклерозі (операція Оларчика).

Він написав численні статті і монографії про історію медицини, в тому і історію медицини в Україні.

Д-р мед. Оларчик народився 3-го грудня 1935 р. в м.Перемишлі. Після закінчення медичної академії у Варшаві (1961) був асистентом хірургічного відділу і завідувачем анестезіологічною секцією воевської лікарні в м.Кельце, Польща (1963-1966) та відвідувачем-хірургом українського науково-дослідного інституту туберкульозу і грудної хірургії ім. Ф. Г. Яновського в Києві (липень '66). Він приїхав до ЗСА в листопаді 1966 року, прийняв американське громадянство, закінчив навчання загальної хірургії у Гейсінгському медичному центрі, Денвилл, Пенсильванія та грудної і серцево-судинної хірургії в Аллегенській загальній лікарні, Пітсбург, Па. Він входить до супровідного персоналу серцево-грудної і судинної хірургії Епіскопальної, Градуативної та Назаретної лікарень у Філадельфії. Член Українського Лікарського Товариства Північної Америки, дипломований американською радою хірургії і американською радою грудної (і серцевої) хірургії, член американської колегії хірургів і Товариства грудних хірургів та гості-серцевий хірург інституту серцево-судинної хірургії ім. О. М. Бакулева в Москві. Д-р мед. Оларчик доказав про безпечність водночасного вживання флуотану й курари для загальної складної анестезії, написав перші американські монографії „Піддафрагмальний абсцес“, „Піддіафрагмальні абсцеси“ і „Виразки шлунка та дванадцятипалої кишки у дітей“, систематизував підхід до складних ран серця; рекомендував відновлення кровообігу після перерізу внутрішньої сонної артерії і її діагональної гілки під час видалення аневризми лівого шлуночка серця (відхід Оларчика), описав повторні аневризми лівого шлуночка серця; змінив верхню порожнисту вену синтетичним прищепом у невідкладних умовах; поручав прищеплення внутрішньогрудної артерії вивернутої серця малого просвіту, або з розлитим атеросклерозом; довів, що анатомування внутрішньогрудної артерії для прищеплення вивернутої артерії без входу до плеральної порожнини зменшує післяопераційну кровотрату; спослідував введення фільтру нижньої порожнини в вену видалення згустків клубостенозних вен під флуопоскопічним керуванням (процедура Оларчика); та виконав ендартеректомію і зовнішню підмогу (прищеплення) висхідної і поперекової аорти при поширеному атеросклерозі (операція Оларчика). Він написав численні статті і монографії про історію медицини, в тому і історію медицини в Україні.

На бандурі...

(Закінчення зі стор. 1)

з Гуцульщини. Це захопило усіх присутніх, а бандуристи, як сам каже, „привернули молодість“.

Почав він знову виступати і молодшати. Поширив свої концерти на бандури перед американцями і всією приймалі його ентузіастично. Коли вперше виступив перед студентами музики і запрошеними учителями музики та професорами в Кін-коледжі, то йому зробили т.зв. стоячу овацію. У цьому коледжі він співає також у хорі.

В далішому своєму, як

„Троянда“...

(Закінчення зі стор. 1)

дер Бей, Віндзорі, Едмонтоні, Монктоні, Сіднею, Дітроїті, Нью Йорку, Клівленді та Галіфаксі, де їхній заключний концерт з виступів на Атлантійському побережжі ЗСА і Канади стягнув 25,000 слухачів.

Орися Любінська, колишній супрано, випускниця Торонтоського університету, поки стала членом „Троянди“ вже мала за собою гарну музичну кар'єру включно з виступами як солістка з оперними ансамблями. Лора Прокопівна — також випускниця Торонтоського університету вчилася і виступала під бататою відомих диригентів включно з маестром Ернестом Вінчі. Майкл Киррі — випускник Королівської музичної консерваторії Торонтоського університету полюблював свої музичні знання у Гілдоглі школи музики і драми в Лондоні та два роки у Державній консерваторії ім. Чайковського в Києві. Це дало йому змогу поширити свої музичні знання і зосередитися на ролі фортепіанового акомпаніатора.

По концерті можна буде забавлятися до милозвучних звуків оркестри відомих „Аліка і Дорко“.

Під час вікенду буде тут виставка українських гербів роботи Мирослави Стахів.

З'їзд українських бандуристів Європи

Основуючі збори Товариства українських бандуристів Європи (ТУБЕ), що відбулися влітку 1988 року.

Від 21 до 23 липня ц.р. в приміщеннях Українського Вільного Університету й інтернату „Рідна Школа“ в Мюнхені відбувся перший з'їзд Товариства українських бандуристів Європи (ТУБЕ).

Товариство було зорганізоване минулого літа в Мюнхені на пропозицію проф. Петра Гоя під час четвертого з черги академічного кобзарського курсу на УВУ під керівництвом мгра Миколи Дейчаківського. Тимчасову управу очолює Мірослава Антонович з Голландії. До управи ввійшли молоді представники з різних європейських країн, в яких живуть і діють українські бандуристи. Поки також до ради ввійшли до складу: проф. Петро Гой, мгр Микола Дейчаківський і Ліда Чорна.

Конечність координації праці та організаційного завершення відчувалося вже на протязі років. Тим більше, що завдяки Фонду УВУ в Америці при університеті в Мюнхені ведеться академічний курс „Українська народна музика і бандура“, який щорічно збирає навколо себе десятки молодих любителів української музики, юних бандуристів із 12 європейських країн.

Курс призначений для європейської молоді, його фінансує Фондація УВУ в Америці, а референтом молоді при Фондації УВУ є Ліда Чорна. Професори і викладачі до сьогодні були з Канади і Америки, а саме: Віктор Кистай, Андрій Горнятків, Леся Кохан-Будик, Юлія Кистай, Ліда Чорна, Браніслав Черевик, Вілія Осадчук, Тарас Павловський, Лілія Павловська, Микола Дейчаківський, Оксана Родик, Оля Левчинин, (Польща), Людмила Шанта, Іван Лехіцький, Зенон Бахир і Наталка Ковальчук-Гончаренко.

В програмі першого з'їзду відбулася товаришеска зустріч (в п'ятницю, 21-го липня). В суботу крім реєстрації і відкриття, про „Діяльність українських бандуристів поза межами Європи“ прочитав доповідь мгр Микола Дейчаківський, представник світового ТУБ. Панель учасників з'їзду відбулася на тему „Діяльність українських бандуристів в окремих країнах Європи“. Згодом відбулася дискусія про ціль, завдання і структуру товариства, з відтак вибір комісії. Після обіду — коротка доповідь і фільм про св. п. Григорія Кистастого — батька українського кобзарства в дії, а також прийняття статуту і напрямів та вибір керівних органів товариства і закриття.

З'їзд відбувся в часі п'ятого академічного курсу бандуристів при УВУ в Мюнхені (18-28 липня), присвячений п'ятій річниці відходу визначного кобзаря — учителя св. п. Григорія Кистастого. Ділова співпраця, спільність почувань, любов української народної музики та бажання глибоко пізнати душу народу, без огляду на кордоні, творить українську національну родину в діаспорі і є запорукою росту і зміцнення її поза межами Батьківщини.

П. Г.

каже, „молодечому поході“ Р. Левицький зголосився виступати на Етнічному фестивалі в Нью Джерсі в Гласборо коледжі два роки тому і від того часу він і там постійний виконавець кобзарської української програми.

Останньо отримав він запрошення виступати з бандурою у лікарні для умов хворих і Р. Левицький не відмовився, бо чому не зробити доброго діла.

Увесь цей успіх так захопив його бандуриста, що він вирішив награти цілу стрічку із піснями і приніс на виставку свого кобзарського мистецтва. Стрічку можна замовляти, посилавши 10 дол. на адресу: R. Lewycky, 332 Grier Ave. Elizabeth, N.J. 07202.

МАЄМО НА СКЛАДІ

ПРАВОПИСНИЙ СЛОВНИК

Г. ГОЛОСКЕВИЧА

Близько 40,000 слів, видання дев'яте, Нью Йорк, 1966, стор. 451. Ціна 15.00 дол. за примірник і один долар за пересилку. Мешканці стейту Нью Джерсі обов'язкує додати до ціни 6% податку на продаж.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ВІДПІШЛИ

• ВІД НАС •

МАРІЯ НАНОВСЬКА, член УНС Відділу 218-го в Кемпбел, Огайо, померла 10-го червня 1989 року на 81-му році життя. Народилася в селі Гладішів, Україна. Членом УНС стала 1947 року. Залишила у смутку Перл Марлос і Мері Джей Фромел. Похорон відбувся на цвинтарі Кальварія в Янгстауні, Огайо.

Вічна їй Пам'ять!

Секретар

СОФІЯ БЕРЕСТЕЦЬКА, член УНС Відділу 238-го ім. Євгена Коновальця в Бостоні, Масс., померла 26-го травня 1989 року на 77-му році життя. Народилася в селі Гладішів, Україна. Членом УНС стала 1947 року. Залишила у смутку Ірену і сина Михайла. Похорон відбувся 30-го травня 1989 року на цвинтарі Грінфілд в Гемпстеді, Н.Й.

Вічна їй Пам'ять!

Секретар

ПЕТРО КВОЗКО, член УНС Відділу 361-го Т-ва „Дністер“ в Нью Йорку, Н.Й., помер 28-го квітня 1989 року на 78-му році життя. Народився в селі Гладішів, Україна. Членом УНС став 1943 року. Залишив у смутку дружину Євгенію, сина і невістку та двоє внуків. Похорон відбувся 1-го травня 1989 року на цвинтарі Грінфілд в Гемпстеді, Н.Й.

Вічна їй Пам'ять!

Степан Чума, секр.

26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel. (212) 473-3550

ВСІ НАЙНОВІШІ КНИЖКОВІ ВИДАННЯ ОДЕРЖИТЕ В АРЦІ

• FUNERAL DIRECTORS •

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, НЬЮ-ЙОРК і ОКОЛИЦЯХ
ЛІУІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Richard H. Burnadz

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

FUNERAL HOME

371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone: (201) 772-1880

Funeral Director
Chapels available throughout the Metropolitan Area

П. Г.

BALAG Ltd.

is a AMERICAN COMPANY that has been in existence for over 25 years and whose primary business activities are international trade, real estate development, and project financing. After lengthy negotiations we have successfully signed a contract with a Soviet manufacturer to sell LADAs.

ВПЕРШЕ! Чи хотіли б ви подарувати нове авто вашій родині або друзям в Україні? Завдяки нашій компанії це стало можливістю!

ВСІ МОДЕЛІ „ЛАДИ“ 1989 РОКУ!

Ніяких багаторічних черг! Абсолютно ніякого мита для одержання в СРСР! Всі авта пройшли інспекцію і покриття проти ржавіни. Авта готові для одержання в Ленінградському Експорт-Центрі „ВАЗу“ протягом 60 днів з моменту прийняття замовлення. Всі авта з гарантією на 1 рік (або 15,000 км), що покриває вартість запасних частин і роботу.

За додатковою інформацією телефонувати ОЛЕКСАНДРОВІ ЛЕЙТМАНОВІ

(212) 980-8080, FAX (212) 593-2281,
TELEX 425-882

1414 Avenue of the Americas
New York, N.Y. 10019

ЦІНИ ОГолошень

у щоденнику „Свобода“ та у „Ukrainian Weekly“

Ціни оголошень у щоденнику „Свобода“

1 лінійний рядок — \$ 6.00

1 лінійний рядок — \$ 10.00

Оголошення на 1 лінійний рядок, без оплати на 1 лінійний рядок — \$ 10.00

Якщо до оголошення включиться змінка — коштуватиме додатково

Фотопропаганда на одну лінійку — \$ 8.00

Фотопропаганда на дві лінійки — \$ 10.00

Фотопропаганда на три лінійки — \$ 12.00

Оголошення на чергові числа мусять вилітати до Адміністрації 2 дні перед початком числа

Ціни оголошень в англомовному тижневику UKRAINIAN WEEKLY (недільне видання)

1 лінійний рядок — \$ 10.00

1 лінійний рядок — \$ 20.00

Оголошення на чергові, недільні видання, мусять вилітати до Адміністрації до понеділка

Телефонічне оголошення НЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ, тільки КЛЕПІСДІРІ

Послужки заповнення ратунок за оголошення висилаємо тільки на спеціальне прохання.

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи“

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи“ ☐ „Українського Тижни-ка“ ☐

„Веселки“ ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС)

Ім'я і прізвище

Адреса